

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-utca) No. 10. Telefonszám: 875. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei. — Külföldre ezeknek az áraknak akétszerese — Hirdetések tarifa szerint.

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KADAR IMRE. Munkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

A szamosujvári Semlyén bank is fizetésképtelen

Kisegisztenciák százaí siraják, vagyonkájukat. Az erdélyi pénzpiac válsága a bukások nyomán

(Cluj-Kolozsvár, január 14.) Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank bukásával kapcsolatosan már az első napokban beszéltek arról, hogy a bukást követni fogja egész sorozat más bukás is, olyan vállalatoké, amelyek a fizetésképtelenné lett bankkal szoros kapcsolatban állottak. Ilyen volt első sorban a Szamosujvári Kereskedelmi Bank, továbbá a Szamosujvári Mercur szeszgyár, amelyeknek bukása mulhatatlanul bekövetkezett.

A megriadt betétesek

Az Egyesült Bank bukását követő másnap már nagy pánik volt Szamosujváron és a betétesek szinte megostromolták az ottani Kereskedelmi Bankot, melynek Semlyén Aurél a vezérigazgatója. A bank az első tételeket még kifizette, de azután lehuzatta a redőnyöket és rendőri kordont vonatott a bank elé.

Ugyanakkor Semlyén Aurél vezérigazgató felhívta telefonon a bank igazgató részvényesét, Aján Jenőt, aki a környék egyik leggazdagabb embere és aki autóval Kolozsvárra jött, itten levő pénzéből magához vett két és félmilliót és újra megkezdte a betétesek kifizetését. Aján közbelépése megnyugtatta a kedélyeket ugyanynyira, hogy az előző napi nyugtalanodók közül másnap igen sokan visszavitték betétjüket a bankba.

A hetek azonban multak és mind bizonyosabbá vált, hogy az Egyesült Bank megállapított státusa folytán a Szamosujvári Kereskedelmi Bank helyzete is tarthatatlan. Erre újabb ostrom kezdődött meg a hitelezők és betétesek részéről, melynek eredményeképpen a redőnyöket ismét és hosszú időre lehuzták. A betétesek között egyes családok igen nagy összeggel szerepelnek és van olyan szamosujvári család, mely egymaga másfélmillióval uszik.

Szó volt arról, hogy a Kereskedelmi Bank megkísérli a fuziót a Szamosujvári Hitelbankkal, de ez az akció nem vezetett eredményre.

A Mercur 43 milliója

Az Egyesült Bank bukásának legfelháborítóbb részlete a Mercur szeszgyárba reménytelenül kihelyezett 43 millió. A Mercur-gyár családi alapítása Semlyénének földbirtokkal, szeszgyárral és nyugodt értékesítés mellett megér talán 10—12 milliót, de ha árverésre kerül, úgy 4—5 milliónál több nem folyhatik be a jelenlegi gazdasági viszonyok mellett. Erre az összegre pedig az Erdélyi Bank egymaga három és félmillióssal bekebelezéssel bír. Jellemző azonban, hogy a Mercur üzeme havi 250 ezer lejt jövedelmez tisztán, miután tekintélyes kontingenst kapott a szétosztásnál. Marhaszállítással kísérleteztek igen nagyban, ez Blatt vezérigazgatónak gyöngéje s ezen is nagy összegeket vesztek.

De Blatt vezérigazgatót, ahinek a legtöbb támadásban van része, rehabilitálnunk kell. Az ő nagy bűne, hogy egészen sekélyes képességével és primitív műveltségével be mert űlni a vezérigazgatói székbe, tudva levő azonban, hogy ő a fukarságig krajcáros volt, a fezőrködésben neki nem volt része, mert ehhez sem érzéke, sem stílusa nem volt. A fezőrök ott mások voltak, akiknek portréját ugyancsak meg fogjuk itt rajzolni.

A közgazdasági Bank már három év előtt passzív volt

Az Egyesült Banknál tovább folytatják vizsgálódásukat a kiküldött likvidálók és ami az egész bukás alól az erkölcsi szőnyeget egyszerűen kirántja az a megállapítás, hogy a Közgazdasági Bank már három év előtt passzív volt és a fizetésképtelenséget már akkor be kellett volna jelentenie. Ez azonban nem történt meg, hanem ellenkezőleg állandóan virágzó üzletmenetéről tanuskodó mérleget állítottak össze és

legutóbb is még 14 százalékosztalékot fizettek.

Ez a megállapítás egyszerűen előtérbe helyezi az igazgatósági tagok és felügyelőbizottsági tagok teljes kriminális és materiális felelősségét.

Hogyan került össze az igazgatóság

Az igazgatóság tagjai természetesen igyekeznek most ezt a végzetes felelősséget elhárítani magukról. Az igazgatóság egyik tagja például gróf Vass azzal tagad meg minden anyagi hozzájárulást most, hogy megválasztásáról előzetesen nem is tudott, utána levélben tiltakozott ellene, de felkeresték és kérélték, amire ő már nem szolt semmit. Se igent, se nemet.

A mérleget azonban aláírta és a hiszékeny közönség szemében mégis csak sokat jelentett, hogy az igazgatóság elnöke Dajanu Ilie esperes és szenátor, tagjai Simionescu államtitkár, Bratianu Vintila első embere, továbbá benne van Negrutiu, a kolozsvári Iparkamara elnöke és ott van a sok-sok millió vagyonra becsült Molnár Jenő, a Molnár és Pintér malom tulajdonosa és az ugyanannyira becsült Szakács Károly, a főtéri Biasini tizlet tulajdonosa. Ilyen névsor láttára bizalommal szaladt a bankba a szegény özvegyasszony, a kishivatalnok, a kereskedő és mindenki más is. Aki a nevét odaadta egy ilyen üzlethez, annak a felelősséget viselni kell.

A betétesek egyrésze is bünös

Az Egyesült Bank bukásával az az aförizma kelt szárnyra Kolozsváron, hogy itt pontos információt kell előbb szerezni az embernek a hitelezőjéről. Hiszen a legtöbb ember úgy került most bajba, hogy hitelt vett igénybe és hiába törlesztett egész összegét fedezeti váltója került más bank birtokába.

De a betétesek egyrésze is vétkes

a bukásban. Azok a betétesek, akik 24 százalékra helyezték el pénzüket a bankba, jórésben megérdemlik sorukat, mert tudni kellett, hogy 24 százalékos az utolsó félévben csak az fizethetett, aki nem számolt soha a tüke visszafizetésével. A naiv, hiszékeny emberek ott sem kaptak 16-18 százaléknál többet, de a nagy betétesek egyrészt kötéllal fogták, kivették más bankból a betétjeiket és 8—10 százalékkal többet adtak. Amikor magánosok 24 százalékra pénzt kaphattak más banktól, ez a bank 24 százalékos kamatot adott, aki tehát így helyezte el pénzt, most annak számolnia kellett az elvesztésével, az egyszerű házardjátékot játszotta a pénzével.

A drága adminisztráció

A komoly bankemberek már régen nem bíztak a bukott Egyesült Bankban, mert csak egy pillantást kellett vetni az adminisztrációra, látni lehetett, hogy ez soká így nem lehet. Amíg például az igen nagy forgalmu és sokszorosán tükeerősebb Leszámitoló Banknak, amely mögött áll a budapesti Leszámitoló Bank is, egyetlen egy igazgatója van, addig az Egyesült Banknál a következő nagyfizetésű igazgatói gárda címtábláján lehetett gyönyörködni a párnázott ajtókon:

Blatt Ignác vezérigazgató,
Semlyén Hugó h. vezérigazgató,
Hirsch Gyula dr. ügy.-alelnök,
Klein Miksa deviza-igazgató,
Sándorffy igazgató,
Aszlán Károly igazgató,

a két utóbbi a fuzionált Jelzálogbankot vezette évtizedeken át a legszolidabb keretekben és így sodorta el őket is az Egyesült Bank frivol mohósága. És e névsort még kiegészíti három jogtanácsos is. Ilyen adminisztrációs költséget a legnagyobb bank sem tudna elviselni, nemhogy ez a kisbank kibírhatta volna. Tönkre is ment bele, de alaposan. Ennek azonban részletei még érdekesebbek, mint maga a tény.

Mi történt Kisenevben?

Az Universul, mely utóbbi időben a kormány hivatalos lapjává avanzsált, megcáfolta a Dimineata egyik hírét, mely a legutóbbi kisenevi diákzavargásokról szolt. Az Universul szerint ezek a zavargások csak a Dimineata tudósítója fantáziájának szülöttei. Később az Universul is beismerte, hogy voltak botrányos jelenetek, melyeknél revolverrel lövöldöztek, de tagadta, hogy a botrányt diákok idézték volna elő és azt állította, hogy az eldördült lövések csak vaktöltésből szoltak. A Dimineata mai számában megint felomliti az esetet, azzal a megjegyzéssel, hogy aki ismeri a hivatalos lapok cáfolatának lényegét, tudni fogja ki írta meg az igazságot.

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetezéséért, s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért harcol.

ROMÁN KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

Platina, Brillians, Arany-, Ezüst- és Kinaezüst áruk. — Világhírű precíz órák !!!

I. W. C. Schaffhausen, Omega, Longines, Eterna és Movado egyedüli képviselő, dus választékban

HENRY S. Braunfeld

ékszerárházában kaphatók !! Cluj, P. Unirii 15. Telefon int. 643

Felsgéértés miatt elítelt a hadbírósg egy gazdálkodót

(Cluj-Kolozsvár, jan. 14.) A kolozsvári VI. hadtest hadbírósga ma dél előtt tárgyalta Joan Tandrau Poieni községbeli gazdálkodó ügyét, akit felsgéértés miatt vont felelősségre a hadbírósg.

A vádirat szerint az elmúlt év júniusában Tandrau a „Fulmiához” címzett korcsnában vitakozni kezdett a korcsmáros a nyomorról és a vita kapcsán a néhai I. Ferdinand királyt a „tolvaj német és Bratianu büntársá” rágalommal illette. A kijelentéseknek több fültanuja is volt.

A vádirat a továbbiakban megemliti, hogy a gazdálkodó nem első esetben tett sértő és diffamáló kijelentéseket öfelségére és a koronára.

A hadbírósg felsgéértésben monddotta ki bünösnek és kéthavi elzárásra ítélte a gazdálkodót.

A bélyegtörvény értelmében megadóztatják a cégtáblákat

(Cluj-Kolozsvár, január 14.) A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminisztérium körrendelete, mely a bélyegtörvény 13. paragrafusának értelmében a hirdetésmények és a cégtáblák megadóztatásáról szól. A rendelet szerint minden cégtábla, bármilyen anyagból is készült, adózás alá esik. Az adót egész évre vetik ki négyzetméterenként.

A cégtáblatulajdonosok kötelesek bejelenteni a következő adatokat: 1. A cégtábla szövege. 2. A cégtáblatulajdonos neve, lakása és foglalkozása. 3. A cégtábla területi nagysága. 4. Hány cégtáblája van. 5. Pontos kimutatása annak, hogy melyik utcában, melyik házon, hány cégtáblája van.

Mindazokat, kik cégtáblát függesztenek ki a bélyegadó lefizetése nélkül, szigoruan megbüntetik.

Dinu Bratianu Désen

Dési tudósítónk jelenti: Dinu Bratianu, az elhunyt miniszterelnök fia, Dése érkezett.

MINDEN KÖNYV, LEPAGE

MOZI-VILÁG

Vita a filmek színesítése körül

A filmek színesítésének problémája a szakértők körében folytonos művészeti vitára ad alkalmat. A két ellentétes táborra oszlott vitázók a lehető legmegalapozottabb argumentumokkal igyekeznek igazukat bizonyítani ától cettig minden ismert fegyvert igénybevesznek a művészi viták arsenáljából, a gyökerekig menő harcot azonban váratlanul elvágta Douglas Fairbanks beleavatkozása a vitába, aki kiváltságos színészi tehetsége mellett elsőrangú szakértője a filmtechnikának.

Douglas Fairbanks elvitathatatlan argumentumait a „Fekete kalóz” című filmjéből meríti és ennek kapcsán azt is megmagyarázza, miért ragaszkodott oly kitartó hűséggel a pompás filmalkotás színesítéséhez. Fairbanksnak sikerült a filmben tökéletesíteni a színesítés művészetét és azokat a maguk természetes valóságában kihozni.

— Hónapokon keresztül dolgoztam, — mondja egyik nyilatkozatában — míg végre eltudtam érni azokat az eredményeket, amelyeket reméltem. Kísérleteim folytán nagyfajosságú felfedezéseket tettem ezen a téren. Először is megállapítottam, hogy nem a színek nagyfokú variálására kell törekednünk, hanem finom nűanszokat kihozni a színösszetételekből, lehetőleg úgy, hogy az minél kellemesebb legyen a szemnek.

— A filmtechnikában eddig tulajdonképpen a sötétzöld, aranyos tónusu és krómsárga, gris-zöld, éjszínkék, variációkat lehetőleg neutrális tónusokban, amelyek harmónikusá tették a filmképet. Ami a legérdekesebb, rájöttem arra, hogy a filmfelvétel készülék a színek hatása alatt lágyabbá teszi a képeket, a legelrejtettebb sarkokat is pompásan meg eleveníti és egy idealista szemével látja meg lencséjével azokat a mozzanatokat, amelyek győzedelmessé teszik a filmet. Aztán meg a romantikus környezetben, amelyben film-témáimat legszívesebben helyezem, a technikai folyamat sokkal jobban elősegíti a filmfantázia kibontakozását. Ezért állítom tehát, hogy a film-színesítés körül az én eszközeim a legpraktikusabbak és a legtöbb eredményt lehet alkalmazásuk útján elérni.

A „Fekete Kalóz” igazat adott Douglas Fairbanks-nek. Az ellentábor vitázói is megtorpantak a film láttán és kénytelenek voltak elismerni, hogy szinteknika legnagyobb alkalmozója mégis csak Douglas Fairbanks, aki legügyesebben közelítette meg a természetesség határait és a színkomplexumok összeválogatásában megtalálta azt a formát, amelyet az ellentábor a „Fekete Kalóz”-ban, mint győző metódust elismert.

SELECT MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja

BEN HUR

bemutatását.

főszerepben:

RAMON NOVARRO

Monopol Fanametfilm

Megszökött egy sóbánya igazgató

(Cluj-Kolozsvár, jan. 14.) A Mai Világ tudósítójától.) Ma délelőtt távirati átirat érkezett a kolozsvári rendőrséghez, amelyben Vinculescu Gligor sóbánya igazgató körözését és azonnali letartóztatását kéri.

A rendőrséghez érkezett átirat szerint Vinculescu hosszú időn keresztül vezetett a Burdujeni sóraktárakat, mintegy két és fél évvel ezelőtt azonban a sóbányánál nagyobb arányú panama nyomára bukkantak. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a panamát Vinculescu igazgató követte el, aki hozzávetőleges számítás szerint egymillió lejt meghaladó összeggel csalta meg az államkincstárt.

Vinculescut letartóztatták, bíróság elé állították, amely okirathamisítás és csalás büntetése miatt kétévi fegyházbüntetésre ítélte a sóbányaigazgatót. A törvényszék ugyanakkor megfosztotta tiz évig terjedő időre politikai jogainak gyakorlásától, kötelezte továbbá, hogy

háromnegyedmillió lejt fizessen vissza az államkincstárnak kártérítésként.

Vinculescu a semmitörvényű jóváhagyás után börtönbe vonult, ahonnan az elmúlt héten került ki.

Fegyveres őr szállította Vinculescut a burdujeni rendőrségre, ahol figyelmeztették az állammal szemben fennálló háromnegyedmillió lejes adósságára. A panamázó állami hivatalnok végighallgatta a jótanácsokat, aztán 24 órai gondolkodási időt kért, amely elég volt neki arra, hogy újabb három csalást elkövetve, megszököjön a rendőrség elől.

Vinculescu szökése után a rendőrség országos körözőlevelet adott ki ellene. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy Vinculescu a Tövis felé haladó személyvonaton szökött meg.

A kolozsvári rendőrség a távirati átirat nyomán megindította a nyomozást a szökésben levő Vinculescu kézrekerítése ügyében.

Százhetven millió lejtben állapították meg véglegesen Kolozsvár ez évi bevételeit

(Cluj-Kolozsvár, jan. 14.) A kolozsvári városi tanács állandó válaszmánya tegnapi tanácsülésén még mindig a költségvetési tárgyalásokkal foglalkozott. Kolozsvár város költségvetésében a jövedelmeket 170 millió lejtben állapította meg véglegesen az állandó válaszmány.

A tegnapi tanácsülésen az új maximális árakat is megállapították. A marhahúst egy lejjel, a disznóhúst 2 lejjel, a malachúst pedig 4 lejjel drá-

gitották meg kilogramonként. A tej ára is emelkedett 1 lejjel literenként. Az állandó válaszmány foglalkozott a kolozsvári uccák lehetetlen állapotával is és 50.000 lejt szavazott meg a már életveszélyessé vált uccák hótól való megtisztítására. Ma reggel 50 emberből álló munkáscsapat megkezdte az utcákön a lefagyott havat csákányokkal felbontani és néhány nap alatt teljesen megfogják tisztítani Kolozsvárt a felgyülemlett hóhegyektől.

Vasárnapi előadások a Magyar Színházban:

Délután 3-kor

Bob herceg

(Olcsó helyárrakkal)

Délután 6-kor

Templom egere

(Ujdonság Táray-val)

Este 8 és 3/4 órakor

Mersz-e Mária?

Revolveres utcai harc a szöktető szerelmes és a rendőrség között

(Bukarest, jan. 14.) Rémdrámákba és ponyvaregényekbe illő jelenet történt tegnap este Bukarest utcáin. Az eset hőse Jakob Jacob őrmester, ki egy Buta nevű detektív feleségét akarta megszöktetni. A szerelmes őrmester hosszabb idő óta ostromolta a detektív feleségét, akinek erényén megtörték a legkeményebb szerelmi támadások is. Jacob végre agyonlövélssel fenyegette meg imádottját, ha nem szököik meg vele. A megijedt detektívne mindent megígért az őrmesternek, csak hogy szabaduljon tőle, de ugyanakkor a férjét is beavatta az őrmester szöktetési tervébe.

Tegnap este 9 órakor kellett volna a szökésnek megtörténnie és Jacob őrmester megjelent egy autótaxival Buta detektív lakása előtt, hogy megbeszélésük értelmében elszállítsa rajta szerelmének tárgyát.

A szépasszony helyett azonban számos detektív és Hotineanu őrnagy katonai ügyész várták az asszony-szöktetőt, kiket az óvatós férje lözöleg értesített a szerelmes őrmester tervéről. Jacob látván, hogy a szép-asszony karjai helyett a rendőrség karjai közé tévedt, revolvert rántott és lövöldözni kezdett a rendőrökre, majd a sötétség jótékony védelme alatt eltűnt. A rendőrök első meglepetésükből felocsudva, szintén revolvert rántottak és az őrmester keresésére indultak.

Alig pár pernyi kutatás után sikerült rátalálni az őrmesterre, ki egy kapualjban rejtőzködött. A rendőrök láttára futásban keresett menedéket, miközben számos golyót váltott az üldöző rendőrökkel, kik végül is elfogták a szerelmes őrmestert és beszállították a helyőrségi fogházba.

Fényes megélhetés!

Uj életpálya!

Uj típusu varrógép !!!

Előre és hátra varr, himez és azzuroz. Csodaszép és elpusztíthatatlan kivitelben kapható kényelmes havi részletre is, rendes varrógép árban

Asztalos varrógéplerakataiban

Cluj, Strada N. Iorga 2. - Minden vevő ingyen oktatást nyer a géphimzésben miáltal fényes megélhetést biztosít magának! x x x x

A Magyar Színház heti műsora

Esti előadások kezdete 8 1/2 órakor.

Vasárnap 3-kor: Bob herceg. (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap 6-kor: Templom egere. Táray Ferencel.

Vasárnap fél 9-kor: Mersz-e Mária,

Hétfő: Mersz-e Mária?

Kedd: Mersz-e Mária? Bérletszűnetben.

Szerda: Mersz-e Mária? Bérletszűnetben.

Csütörtök: A levél. Bűügyi drámai újdonság először. Poór Liliével, Táray

Ferencel. Première bérlet.

Péntek: A levél. (A bérlet). 26 szám.

A kolozsvári színházi iroda hírei

Mersz-e Mária: A jövő hét műsorán természetesen a színház nagy szenzációja a Mersz-e Mária uralkodik. A csütörtöki és pénteki estét kivéve (amikor a Levél című hatalmas és izgalmas drámai újdonság van műsoron) minden este a Mersz-e Mária-t adják a premiére diadalmas szereposztásában. A közönség érdeklődése egyre fokozódik ez iránt a pazar látványosságú boszorkányos, változatos nagyszerű zenéjű revű iránt.

A Levél. A Levél szerzője Magham, magyar nyelvre Lengyel Menyhért fordította. Történetének színhelye a malájok hazája. Olyan izgalmas a meséje, hogy a függöny szétnyílásától előadás végéig lenyűgözi a közönség érdeklődését, mely valósággal lélekzetét visszafojtva figyeli az eseményeket.

Harisnyát

keztűt és kötött mellényt, valamint pulovert csak

SIPOSNÁL

vegyen. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 8.

Ha köhög, rekedt, meg van hülve

vegyen egy üveg meséshatású

SIROLT-t

(törv. védve). Tüdőbeteg is kintűnő eredménnyel használják. Egy üveg 100 lei. Kapható Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj P. Unirii 4, továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban

LEGDOLGOSÓBBAK

Szabó Rózsika kalapjai

Tekintettel arra, hogy még több ezer darab van rakáron a múlt évről, gyári áron lesznek elárusítva

Átalakítások egy nap alatt készülnek

★

Szabó Rózsika Cluj, Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.) 14. és 25. szám.

Lepage: Papirgyár- raktár

— Vajjon mi lenne, ha Blatt Ignácot öt évi Rosé-kvartettre ítélnék? Kibirná?

Aki először és utóljára látja a világot

Verne Gyula sokat olvasott regényében „Strogoff Mihály utazása”-ban van egy megrendítő jelenet: Strogoff Mihályt, mint foglyot arra a középkori büntetésre ítélték, hogy izzó karddal sütik ki a szeme világát. Mielőtt a borzalmas ítéletet végrehajtották volna, a mellette álló hóhér háromszor hangoosan így szólott hozzá: „Strogoff Mihály nézzél körül, minden erőddel nyisd ki a szemed, utóljára látod a napfényt!”

Akaratlanul is erre a jelenetre kell gondolni, ha az ember a fiatal urileány Carla Hovins történetét hallja, ki most világszerte utján van és közelebről utba érinti Bécs és Pestet is. Carla Hovins pár hónappal ezelőtt még semmivel sem különbözött a többi 21 éves bájos amerikai egyetemi hallgatótól. A múlt évben a Sors azonban másképpen intézkedett. Hetekig feküdt magas lázzal tifuszban, élet-halál között lebegve, felgyógyulása után megdöbbenve vette észre, hogy látási képessége napról napra csökken. Számos orvos vizsgálta meg, akik csak a fejüket bólongatták, fontoskodtak, megpróbálták mindenféle új és új kurákat, mégis a várt eredmény elmaradt.

A bátor fiatal lány azonban tudni akarta a valóságot és elment a leghíresebb amerikai szemorvoshoz s kérte bármennyire is kétségbeesítő, mégis mondja meg a leplezetlen igazságot. Az orvos alaposan megvizsgálta, aztán nyolc nap múlva ismét magához hívta a lányt s újabb vizsgálatnak vetette alá. És akkor elhangzott az ítélet visszavonhatatlanul: a látó idegek bénulása fel-tartóztatlanul naponként halad előre, emberi tudomány itt nem segíthet, pár hónap, legkésőbb egy év múlva teljes vakság fog beállni.

Talán más huszonegy éves fiatal lélek revolverrel vetett volna egész kín-lódásának véget, de a bátor Carla Hovins másképp cselekedett. Az orvosi leletet közölte rokonaival és kérte őket, legyenek segítségére terve megvalósításában. Ez a terv egészen egyedülálló a világtörténelemben. Ugyanis úgy határozott, hogy felhasználja azt a néhány hónapot, amíg még lát a szemeivel és körülutazza a világot.

Keleturópát már beutazta Carla Hovins, tovább utazik Ázsiába, hogy megcsodálhassa Kelet varázslatos szépségeit. És amikor ismét Amerika felé fog uszni az óceánon, beteg szeme elől mindjobban tűnnek el a tárgyak s a sötét árnyak mind nagyobbak és nagyobbak lesznek. Egyszerre egy reggel csak éjszaka lesz körülötte — sötét éjszaka örökre. Csöndesen és megnyugodva akar akkor emlékeibe eltemetkezni s elvonultatja lelki szemei előtt mindazokat a szépségeket, melyeket testi szemeivel már többet sohasem láthat,

Az alkohol szörnyű pusztításai Ausztriában

Mivel okolja meg Ude páter Ausztria szárazzá tételének szükségességét?

(A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől.)
Ude páter, a híres gráci pap-tanár mozgalmára az alkohol-fogyasztás korlátozása érdekében egyre nagyobb mérvet ölt. A népszavazás elrendelését kérő ívek aláírásai napról-napra szaporodnak. Ude páternek egyre több embert sikerül meggyőznie Ausztria szárazzá tételének szükségességéről.

Alkalmunk volt az érdekes mozgalomról beszélgetést folytatni Ude professzorral, aki többek között a következő igen érdekes kijelentéseket tette:
— Az alkoholfogyasztás profitálói azt állítják, hogy a jelenlegi nagymérvű fogyasztás korlátozása gazdasági károkkal fog járni. Ez a felfogás téves. Bármilyen látszólagos közgazdasági haszonnal is járjon az alkoholfogyasztás, a letagadhatatlan egészségügyi és erkölcsi károk a korlátozás végrehajtását parancsolják. Megtévésztés azt állítani, hogy az óriási alkoholfogyasztás, illetőleg termelés bevételei hasznot jelentenek. Az elmúlt esztendőben az állam 78 millió schillinget vett be sör-, bor- és pálinka-

adó címén. A tartományok 30 millió schillinget keresnek évente sörfogyasztási illeték címén és a sörgyárak egyedül több mint 10 millió schillinget fizetnek évente forgalmi adóként. A népnek azonban évenként 1075 millió schillinget kell elinnia.

— Az állam és a községek az elme-gyógyintézetek, kórházak, börtönök, bíróságok és rendőrség céljaira óriási összegeket kénytelenek fordítani és ezeknek az összegeknek jórésze az alkohol kontójára irandó. Így például egy kicsiny osztrák város 76 személyt szállított a lefolyt esztendőben tébolydajába alkohol-őrület miatt. Ugyanebben az időben tizszer annyi ember került bíróság elé ugyanabban a városban olyan bűntettek miatt, amelyeknek előidézője a részegség volt. Az alkoholfogyasztás korlátozása csak átmenetileg fog egyéseket sujítani, kétségtelen azonban, hogy az iparra és kereskedelemre csakhamar felelevenítő hatással lesz, mivel a nép az alkoholra kiadott pénzt ezentul más cikkek beszerzésére fogja fordítani

— A Rosé-kvartett Kolozsváron. Tegnap este nem mindennapi életben volt a kolozsváriaknak részük, azoknak, kik elmentek a Magyar Színházba meghallgatni a bécsi Rosé kvartettet. Sajnos, még mindig igen kevesen vannak, kiket a komoly zene érdekel. A kvartett négy tagja Arnold Rosé, Anton Ruzitska, Paul Dreher és Anton Walter, a legtökéletesebb összejátékot produkálták, amit elérni lehetséges. Néha teljesen azt az illúziót keltezték a hallgatókban, hogy egyetlen hegedű virtuoz játékra adja a csodálatos zenét, néha pedig, hogy egy egész tökéletes zenekar játszik. A Rosé-kvartett már évtizedek óta világhírű és ritka élmény nekünk, ha őket hallhatjuk. Műsorukon Schubert (amit a szerző centenariuma alkalmából vettek műsorukra) Korngold (amit a Rosé-kvartettnek ajánl a szerző) és Beethoven (a négy utolsó-ból) vonósnégyesek szerepeltek. Kolozsvárról Bukarestbe mennek a művészek koncertezni és onnan haza Bécsbe.

Női ruhára való mintás szövet
Lei 135

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— Január végén tárgyalják az olasz állampolgárokat bántalmazó diákok perét a bukaresti hadbírószágon. Bukarestből jelentik: A II. hadtest hadbírószága január 25-én kezdi tárgyalni Caproira Joan, Mociulski Constantin és Itiescu Traian bukaresti egyetemi hallgatók bűntudóját, kik december 12-én a Calea Victoriei zsidónak nézték Galiardi Mieric és Galiardi Gulieni olasz állampolgárokat és véresre verték őket. — Nagyváradról telefonálják: A nagyváradai rombolásokból kifolyólag elítélt diákok felebbezését január 18-án tárgyalja a hadsereg revíziós bírósága.

— A vízidij fizetésének új rendszere. A kolozsvári városi tanács állandó választmányja azzal a tervvel foglalkozik, hogy megváltoztatja a vízidij fizetési rendszerét. Eddig a háztulajdonos fizette az összes lakók után a házban fogyasztott víz díját és a házbérnegyedkor számlázta a lakónak. Ez a rendszer azonban nem volt megfelelő, miután igen sok háztulajdonos, kiknek házában rekviráltak nem tudott a fizetési kötelezettségének eleget tenni lakói miatt. Ugyanis az a fura eset adódott elő nagyon sok esetben, hogy a rekvirált lakások lakói nemhogy a vízidij fizetnék, hanem még a házbért sem hajlandóak fizetni rekvirált lakásaik után. Az állandó választmány most módot keres olyan rendszer bevezetésére, mely lehetővé teszi, hogy ne a házigazda, hanem a lakó fizesse a saját vízidiját.
Halálozás. Jó barátoknak, ismerősöknek tudatjuk, hogy Atyánk 1927. november 12-én d. e. 8 órakor elhunyt Balatonlelén.
ifj. Bárány Károly

1 meter opál batiszt minden színben L 33

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— Szombat este lesz a kolozsvári munkásműkedvelők nagy álarcos-bálja. A kolozsvári szociáldemokrata szervezetek műkedvelő-csoportja rendezti az ezidei első álarcos-bált a Patak-uccai Építőmunkás Otthon összes termeiben. A jótékony célú mulatság sikere érdekében a rendezőség minden előkészületet megtett.

Egy meter legjobb minőségű francia C-rop de sch-n minden színben Lei 790

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

Szenzáció!

Szenzáció!

Fruity Bohéme Jazz-band

európai hirt vegyes női zenekar január 15-től esténként a

Caffé-Restaurant Varga

(volt Palermo-kávéház) helyiségeiben hangversenyez. Rendes éttermi és kávéházi árak! T. vendégeinket kifogástalan kiszolgálásról biztosítjuk, Varga Laci és Feri tulajdonosok.

Schubert halálának 100 éves évfordulója alkalmából, folyó hó 15-én, vasárnap d. u. 4 órakor, a katolikus gimnázium dísztermében (Str. Cogalnicianu 2.)

SCHUBERT-MATIN É lesz, ahol a város egész zenekedvelő közönsége fog találkozni.

— Március végére halasztották az egységes szakszervezetek felosztása érdekében indított per tárgyalását. Bukarestből jelentik: Nagy feltűnést keltett annak idején Románia munkás köreibben az az akció, melyet Trancu Jassy, az Averescu kormány munkaügyi minisztere indított az egységes szakszervezetek felosztásának ügyében. Trancu Jassy utasítására az ilfovi törvényszék megindította az eljárást az egységes szakszervezetek felosztásának ügyében, de a tárgyalást több ízben el kellett halasztani, mert az ügyészség nem tudta megszerezni azokat a bizonyítékokat, mellyel kimutatta volna, hogy az egységes szakszervezetek veszélyeztetik a közbiztonságot és az állam érdekeit. Tegnapra megint ki volt tűzve ez ügyben a tárgyalás, de az ügyész kérelmére március 28-ra halasztották, hogy addig betudja szerezni a felosztáshoz szükséges döntő bizonyítékokat. A Dimineata értesülése szerint Lupu munkaügyi miniszter valószínűleg visszavonja a feljelentést az új tárgyalásig.

Urania Mozgó

SAMSON

(Luciano Albertini)

kiváló akrobata

A század legnagyobb csalója

elsőrangú filmben. Mon. Filmcentrala

Mindenekelőtt
Stottertől
füzelőt!!

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. CLUJ, Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Fizetünk

100.000

LEI

1200 Lei

ellenében

orvosi vizsgálat nélkül 85 éves korig mindenkinek, aki intézetünkél beiratkozik.

AMERICA

Első Biztosító Társaság és Bank vezérigazgatóság, Turda Főter 29.

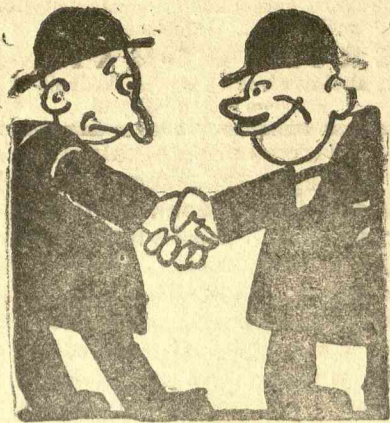
Ügynökök kerestetnek az egész országban. — Siessen mindenki a beiratkozással.

Nagy ismeretkörrel rendelkező urak

napi ötszázlejes mellékeresethez juthatnak

M. Rohatyn Wien II. Praterstrasse 50 utján.

Fogadjunk . . .

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy Titulescu a legerélyesebben tiltakozik a külföldi kölcsön Népszövetségi ellenőrzése ellen. Felháborodva kérdezte Franciaország képviselőjétől, hogy fordított esetben mit szólnának a büszke franciák?

— És mit válaszolt a francia delegátus?

— Egy történetet mesélt el, hogy János gazda átmevő szomszédjához Istvánhoz és azt mondja neki:

„Nézzé kend szomszéd, mégsem járná, hogy a maga csirkéit mindig ott találom az én káposztámban. Mit szólna fordítva hozzá?”

„Semmi kifogásom sem lenne elene szomszéd, ha bent találom a kend káposztáját az én csirkém-ben . . .”

— Szóval a francia attól fél talán, hogy a káposzta is elvész és a kecske is éhes marad . . . De nem tetszik tudni, hogy miért küldött Bratianu Vintila maga helyett más pénzürt külföldre?

— Nézzé kérem, valaki beszélt nekem, hogy már ő megoldotta a pénzgondjait. Felvett egy embert havi huszezer lei fizetéssel, aki magára veszi az összes pénzügyi gondjait.

„De honnét veszed elő a huszezer lej fizetését?” — kérdeztem.

„Látod, ez lesz az illető első gondja . . .”

— Szóval Titulescunak is ilyesféle megbízása van főnökétől . . . Az Egyesült Közgazdasági Bank vezére talán jobb lett volna . . .

— Miért Pancser ur . . .

— No mert azok a föld alól is kerítették pénzt . . . Igaz, hogy most viszont mindenki a föld alatti pokolba kívánja őket . . . Vica versa . . .

— De azt hallotta, hogy egy Kolozsvár melletti másik bankember eltűnéséről beszélnek a városban . . .

— Ugyan kérem, akinek eltűnéséről annyit beszélnek, az nem elveszett ember . . .

— No akkor ebben is maradunk . . .

— Pardon Pancser ur, de azt nem látta, hogy Kolozsváron eltűntek a csunya lábak . . .

— Oh kérem, nincs csunya láb, há Fischbein Lászlónál vett harisnyába bujtatják . . .

— No akkor a Fötér 29-nél maradunk.

ORVOSI

könyvraktár minden nyelven

LEPAGE Kvár. Körjén jegyzékek!

SPORTVILÁG

A Comitetul Regional közgyűlése

A kolozsvári sportkerület — mint már közöltük — holnap, vasárnap délelőtt tartja évi közgyűlését a szövetség Calea Victoriei 34. szám alatti helyiségében. A közgyűlést nem előzi meg a szokásos korteskedés, inkább bizonyos közömbösség konstatálható, ami ép az olimpiász évében fokozatosan sajnálatos.

Ezuttal rá akarunk mutatni a tavalyi közgyűlés egy szépséghibájára, amelynek nem szabad megegyeztetni megismétlődnie. Tavaly az történt ugyanis, hogy megjelent a marosvásárhelyi alkerület 21 szavazattal, — amelyeknek jogosságához amugy is szó fért — s egyszerűen majorizálta a kolozsvári egyesületek összes szavazatait, úgy, hogy az összes választások a vásárhelyi delegátus kénye-kedve szerint dőltek el. Ez a választás — ma már megmondhatjuk — teljesen szabálytalan volt és pedig azért, mert a marosvásárhelyiek nemcsak a Comitetul Regional tagjainak megválasztásában vettek részt, — amihez joguk volt, — hanem a bizottsági elnökök és más, kizárólag kolozsvári funkcionárius megválasztásában is. A hiba és a szabálytalanság onnan ered, hogy míg Marosvásárhelyen Subcomitetul van, Kolozsvárt nem alakult külön alkerület, mint az helyénvaló volna és mint az természetes is. A marosvásárhelyi egyesületek szavazatai

ennek következtében kizárólag a kolozsvári Comitetul Regional tagjainak és legfeljebb meg a cenzoroknak megválasztásánál vehetők számba, a többi tisztviselők választásánál azonban Vásárhely semmiesetre sem szavazhat. Nemcsak jogosulatlan, hanem nevésséges is, hogy míg Marosvásárhelynek megvan a maga futballszakosztálya, amelyet a saját egyesületei választanak, még abba is beleszólása, sőt döntő szava legyen, hogy Kolozsvárt ki legyen a futballszakosztályi elnök és annak tagjai.

Ismételjük, és a tévedés szabálytalanság onnan veszi magyarázatát, hogy Kolozsváron nincs Subcomitetul, de ha már ennek megalakítására az illetékes faktorok nem gondoltak, akkor sem szabad a külön alkerülettel bíró Vásárhelynek befolyása olyan választásokba, amelyek kizárólag a kolozsvári egyesületeket illetik. Természetesen itt kolozsvári alatt nemcsak a várost, hanem a szomszéd városokat is értjük, amelyek az elméletileg létező kolozsvári alkerülethez tartoznak.

Reméljük, hogy a tisztújítás a kedvezőtlen előjelek dacára is egyesíteni fogja a sportszövetség élén a város és kerület sportjáért dolgozni akaró és tudó sportsmaneket és új éra, — az eddiginél fényesebb és gazdagabb korszak — fog Kolozsvár sportéletében megkezdődni.

Hatvan AMITIE-bélyegért

amelyet ingyen kap attól a kereskedőtől, iparostól, akitől vásárol, azonnal kifizetnek 20 lei készpénzt. — Ezenkívül ingyen adnak egy forgalmi kötvényt, amelynek alapján

50.000 lei erejéig részesül a kereskedők hasznából!

Az AMITIE-bélyegeket gyűjtésé után 50.000 leit is jövedelmezhet Önnek anélkül, hogy egyetlen banijába kerülne!

Minden vásárlásnál követeljen AMITIE-bélyegyet, mert teljesen ingyen kapja és az árúért sem kell többet fizetni!

Kereskedők! Iparosok! Vállalkozók!

Csatlakozzatok az AMITIE-rendszerhez, mert mindenki csak annál fog vásárolni, aki ingyen AMITIE-bélyegyet ad!

Nagyok és kicsinyek kedvenc itala a magas malátacukor tartalmu

"Hercules"-sör

URSUS-sörgyár Cluj (Kolozsvár)

Legújabb sporthírek. Az amsterdami olimpiász rendezőbizottságában Cantacuzino Alexandru, hágai követségi titkár képviseli Romániát. Remélhető, hogy a fiatal diplomata a román sport érdekeit megfelelően fogja reprezentálni. — Az FSSR Teodor Rosetti-Solescu és Palangeanu őrnagy tagokkal képviselteti magát a st. moritzi téli olimpiász alkalmával tartandó nemzetközi ski kongresszuson. — Értesülésünk szerint Aldo Nadi, a világhírű olasz vivómester, rövidesen Bukarestbe jön, ahol egy vivóakadémiát rendeznek tiszteletére. — A KAC nemzetközi vivóversenye február 11—12-én kerül eldöntésre a világ legjobb vivóinak részvételével. — Románia a st. moritzi olimpiász ski- és bobsleigh számaiban indul. Az olimpiai játékok a jövő hó elején kezdődnek.

Üzememben készülnek legfinomabb briliáns-, gyémánt foglalatok, mindenféle ékszerkészítés, karikagyűrűk 500 leitől páronként.

Transilvaniai Ékszeripar Cluj

Calea Dorobanților (v. Honvéd-u.) 6.

Téli tűzifa

szükségletünket szereznek be idejében a

„CALCIT” rt.-nál

Strada General Dragalina No. 9. Telefonszám 11-06.

Házhoz szállítva:

Ia búkkhasáb tűzifa ölenként L 1400
Ia búkkhasáb aprítva 1000 kg. L 900
Ia hántott tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
Ia tüke és tölgy aprítva 1000 kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak kollektív alapon fizetési kedvezmény!

Izletes

házi koszt

kapható kihordásra

Strada Motilor 18. emelet

Külföldre

és belföldre a legutányosabban vállalunk

költöztetéseket

és szállításokat. Beraktározásokat legolcsóbban eszközölünk

Deutsch Testvérek
CLUJ, Piata Unirei No. 26.

Telephon 823.

Alapítva 1904

Unió legolcsóbban fest és tisztít Cluj, telefon 8-77.

Nyomatott a Helikon Nyomdai Társaság gépein Cluj, Str. Baron L. Pop 10.